

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Üç yılda bir getirilen vergi ve sigorta borcuna yapılandırma ve kısmi vergi affı yine gündeme geldi. Pandemi döneminde beklentiler daha da arttı. Kapsamlı bir affa dönüşüp dönüşmeyeceği tartışmaları yapılıyor...

Beklentiler yine yüksek

TBMM'YE, 16 Ekim 2020 tarihinde sunulan "İşsizlik Sigortası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında (torba) Kanun" teklifi 43 maddeden oluşuyor. İlgili torba kanun teklifinde şu an için göze çarpan en önemli değişiklik kurumlar vergisi oranında yüzde 5 indirim öngörülmesidir. Bilindiği gibi kurumlar vergisi oranı, 2017'de yapılan bir değişiklikle 2018, 2019 ve 2020 yılları kurum kazançlarında uygulanmak üzere, oranı geçici olarak yüzde 22 olarak belirlenmiş olup hali hazırda bu şekilde uygulanmaktadır. 2021 yılı kurum kazançlarında ise bir değişiklik olmazsa (2018 öncesi oran olan) yüzde 20 olarak uygulanması gerekiyor. Ayrıca, vergisini düzenli ödeyen mükellefler için ise, hesaplanan verginin yüzde 5'i oranında bir indirim uygulanması da devam ediyor. Mevcut kanun teklifi incelendiğinde vergi, sigorta benzeri kamu borçlarının yapılandırılması ile diğer af ve benzeri düzenlemelerin yer almadığı görülüyor. Oysa edindiğimiz bilgiler ve beklentiler ise, mevcut kanun teklifinin meclis görüşmeleri sırasında yapılacak ilavelerle daha da genişleyeceği, geçmişte olduğu gibi bazı kamu borçlarının yapılandırılacağı ve mali af niteliğinde bazı ilavelerin de yapılacağı yönünde.

CİDDİ BİR KAMU ALACAĞI VAR

Son yıllarda yaşanan ekonomik sorunlar, pandemi süreci benzeri olumsuzlukların yarattığı finansal sıkıntılar karşısında, gerçek ve tüzel kişilerin başta vergi ve sigorta borçlarını ödeyemedikleri ve çok ciddi bir kamu alacağı olduğu biliniyor. Bu nedenle başta vergi ve sigorta borçları olmak üzere, bazı mali yükümlülüklerle ilgili af beklentisi yükselmeye başladı. İşte, bu beklentilerden bazıları...

a) Yapılandırma konusunda yapılacak düzenleme ve beklentiler:

● 30.09.2020 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve ödenmemiş tüm vergi ve sigorta borçlarına yapılandırma imkanı getirilmeli. Gecikme faizlerinin kaldırılarak, ana paralara 48 aya kadar taksit imkanı tanınmalı.

● 30.09.2020 tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş ve ödenmemiş tüm mali cezalar silinmeli. Sadece ceza konusu ana paralar tahsil edilmeli.

● Devam eden incelemeler ve yargı aşamasındaki vergi incelemeleri sonucu, ödenecek vergilerden bir miktar indirim yapılarak inceleme ve yargılamalara son verilmeli.

b) Kayıtların düzeltilmesi konusunda yapılacak düzenleme ve

beklentiler:

● 31.12.2019 tarihli şirketlerin bilançolarında, Kasa ve Ortaklar cari hesaplarında yer alan ve gerçekte olmayan (fiktif) hesapların yüzde 3 oranında vergi ödemek suretiyle kayıtlar düzeltilmeli.

● 31.12.2019 tarihli şirketlerin bilançolarında, stok hesaplarında yer alan ve gerçekte olmayan (fiktif) hesaplar ile fiilen stokta olup da faturası olmayan stoklar için geçerli KDV oranının yüzde 50 indirimli uygulanması suretiyle kayıtlar düzeltilmeli.

● 31.12.2019 tarihli, şirketlerin bilançolarında yer alan dağıtılmamış geçmiş yıl karlarının, stopajının yüzde 50 indirimli uygulanarak

dağıtımına imkan verilmeli.

c) Geçmiş yıllar matrah artışı ve beklentiler:

● 31.12.2019 tarihi itibarıyla zaman aşımı süresi geçmemiş gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin geçmiş yıllarına ilişkin matrahlarını makul bir oranda artırarak ödemeleri halinde ilgili yılların defter ve belgeleri inceleme dışı bırakılmalı.

● İlgili matrah artışları gelir vergisi, kurumlar vergisi, katma değer vergisi ve gelir stopajı açısından ayrı ayrı değerlendirilmeli.

● Hakkında, VUK/359'a göre sahte belge düzenleme suçu işlemiş olanlara matrah artışı imkanı verilmemeli.

ARTIK SON OLMALI

Yukarıdaki beklentileri çoğaltmak mümkün. Ancak, gelinen noktada, yukarıda özetlediğimiz beklentiler elzem hale gelmiş bulunuyor. Bu beklentilerin yanı sıra, bu tür düzenlemelerin artık son bulması gerektiğini savunan çok sayıda mükellef de var. Vergiye uyumlu gerçek ve tüzel kişilerin, zamanında vergilerini düzenli ödedikleri, belge düzenine hassasiyet gösterdikleri, gerektiğinde kredi kullanarak vergilerini aksatmadıkları da bir gerçek. Af benzeri bu tür düzenlemelerde ve devam edecek süreçlerde vergiye uyumlu mükelleflere farklı bir ayrıcalık tanınmalı.

Bugün gelinen noktada, bir af veya yapılandırma elzem hale gelmiş olabilir. Ancak, ağırlıklı olarak bu tür af veya benzeri yapılandırmaların artık son bulması ve başta kayıt dışılık olmak üzere vergide adaletin sağlanması önemli bir beklenti olarak devam ediyor. Aksi halde, kayıt dışılık devam edecek, vergi bilinci, vergi disiplini ve vergiye uyumun sağlanması zorlaşacaktır. Bu da vergiden kaçınmayı daha da ötesi vergi kayıp ve kaçığı artıracaktır. Olacaksa tam olsun ancak son bulsun.

